

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת ויגש - Shabbos Parshas Vayigash

יא' טבת תשס"א - January 6, 2001

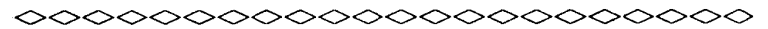
לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 4: 24 שקיעה/יום השבת - 4: 42
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 06 צאת הכוכבים/מעריב - 5: 32
זמן קריאת שמע/גרי"א - 9: 42 לשיטת רבינו תם - 5: 54

מדעת עליון

ויפל על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צוארו וגו' (מה-יד)
איתא בגמ' (מגילה טז:) א"ר אלעזר בכה על שני מקדשים שעתידין להיות בחלקו של בנימין ועתידין ליחרב, ובנימין בכה על צוארו - בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף ועתיד ליחרב ע"כ. ויש לעיין, למה לא נפרש הדברים כפשוטם, שבכו יוסף ובנימין מרוב שמחה כנהוג בעולם?
ואפ"ל עפ"י משי"כ הגמור **מרדכי פוגראמאנסקי זצ"ל** שיש מדרש על הפסוק "ומחאה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים" (ישעיה כה-ח) - אפי' דמעות הבאות מחמת שמחה ע"ש. וי"ל שהטעם שבוכים בשעת שמחה גדולה, על אף שענין בכייה מיוחדת לצער ומכאוב, והשחוק מיוחד לשמחה, הוא משום שכשנבנה הבית המקדש ובחר לו הקב"ה דירה בתחתונים, ירדה שמחה לכל העולם, שהרי ביהמ"ק הוא מקור השמחה, וכשנחרב ניטל מקור השמחה מן הארץ, ונעשו זמני השמחה בחיי האדם כמו איי הים באוקיינוס של צער ודמעה. וכשמגיע עת שמחה, מתרבה השמחה על גדותיה והיא פוגעת בגבוליה אשר בים הצער והיגון ונכנס הצער לתוך השמחה ובא האדם לידי בכייה.
נמצא שהבכיות של שמחה הן תוצאה מהעדר ביהמ"ק, ולכן כשבכו יוסף ובנימין מחמת שמחה הרי בזה גופא הראו שעתיד המשכן ושני מקדשים ליחרב. ואחז"ל שראו הם כל זה בנבואה.

וירא אליו ויפל על צוארו ויבך על צוארו עוד וגו' (מו-כט)
פרש"י אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף ולא נשקו. ואמרו רבותינו שהיה

ואת העם העביר אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו וגו' (מז-כא)

The Torah relates how Yosef, acting as regent to the king of Egypt, supplied food for the Egyptians all throughout the years of famine. Among the details that are recounted, we find that Yosef agreed to accept land from the people in exchange for food. All the Egyptians were, therefore, forced to abandon their land and relocate to other areas in the land of Egypt. Rashi comments that this was done in order to protect the honor of the *Bnei Yaakov* - the sons of Yaakov, so that the Egyptians would not be able to mock them by calling them foreigners, seeing as they themselves were living in foreign areas.

R' Yissocher Dov Loriner ZT"L notes that we can learn from here the shrewd righteousness of *Yosef Hatzaddik*. In addition to being concerned with his brothers' welfare and supplying them with the necessary provisions, he was also concerned with their honor. He anticipated the possibility that the Egyptians would look down upon them and acted to prevent that.

Yosef's actions demonstrated that he harbored no ill thoughts of revenge or bore his brothers any ill will whatsoever. Rather, he was concerned with all the small details of their welfare and acted to prevent that.

הוא היה אומר.....

R' Michel Barenbaum Shlit"a would say:

"To accentuate the good things in a person's life, brings honor to *Hashem*, showing that He looks after His servants. But to stress the negative in one's life is a total *desecration of Hashem's name*" - חילול השם

R' Simcha Bunim of Pshischah ZT"L would say:

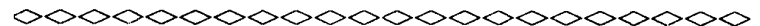
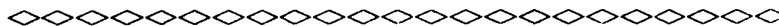
"People come to me asking me to find the reason for their misbehavior. What makes them think the reason for their sinning is in Pshischah?"

R' Meir of Apt ZT"L would say:

"Love is not a one-way street. A person cannot love money because money cannot reciprocate. He can only have a lust for money. The difference is that love can be satisfied, while lust is a never-ending chase."

THIS ISSUE SPONSORED BY MR AND MRS DOVID HOFFMAN IN HONOR OF THE UPSHERIN OF THEIR SON ALTI נ"י.

To sponsor or dedicate an issue call 914-362-4380 or E-Mail: TorahTavlin@aol.com

and sermonize, the *satan* confronted me and declared, 'You have no right to enter Wasville. The town is totally under my domain.' He refused to let me continue on my way until I promised him that I would not give any kind of sermon here in town."

The *maggid* looked out at the uncomprehending people. "When I began walking up here, *satan* appeared again and protested, 'Hey, you cannot preach here. Remember, you guaranteed me that you wouldn't.' We argued back and forth in silence for a number of minutes, until I finally got the best of him by declaring, 'But I am in Wasville, and inasmuch as it is local practice not to keep one's promises, I am exempt from doing so here!'"

He let that line sink in before beginning his speech and the people were able to realize the wisdom of his words.

TORAH GEMS

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך באזני אדני וכו' (מד-יח)

Why does the *Torah* inform us that Yehudah "*drew near*" and then "*he spoke*"? It would seem sufficient to say he merely spoke to Yosef.

Explains R' Dovid Feinstein Shlit"a, Yehudah knew that he was responsible for Binyomin's welfare. When the silver goblet was first discovered in Binyomin's sack, he and the other brothers rent their garments in mourning. But it was Yehudah who said to Yosef, "*How can we justify ourselves? Hashem has uncovered the sin of your servants.*" These are emotional words, words of despair.

Therefore, as Yehudah approached Yosef in an attempt to negotiate Binyomin's freedom, it required of him a great deal of effort to overcome his emotions and act in a rational and calculating fashion. Yaakov knew that Yehudah, whose offspring would become kings of Israel, would have this ability to act rationally under any circumstance, as a king must, and for this reason accepted Yehudah's guarantees of Binyomin's safety over, say, Reuven's, who acted purely on his emotions.

Thus, once Yehudah had prepared himself to speak to Yosef, he had a defense ready at hand. He drew near both for war if need be, as the *medrash* tells us that Yehudah threatened to kill Yosef if he was provoked, and to speak words of conciliation, in the hope that Yosef would agree to make some sort of compromise and accept him as a servant instead of Binyomin.

קורא את שמע עכ"ל. והנה בגמ' (ברכות סא:), בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקין בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. א"ל תלמידיו עד כאן. א"ל כל ימי הייתי מצטער על הפסוק "בכל נפשך" - אפי' נוטל את נפשי. אמרתי מתי יבוא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבה לידי לא אקיימנו יעו"ש.

וביאר הגמור יעקב יצחק הלוי רודערמאן זצ"ל בס' שיחות לוי דהנה כשאדם אומר ק"ש, צריך לקבל עליו מסירות נפש, אבל אין זה מסי"נ למעשה, אולם לגבי ר' עקיבא היה זה ממש למעשה. ואיתא בגמ' (סנהדרין עד.) "בכל נפשך ובכל מאדך" - אם יש לך אדם שנפשו חביבה עליו יותר ממונו נאמר עליו "בכל נפשך". ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו יותר מנפשו, נאמר עליו "בכל מאדך". והכוונה בזה, שהדבר שחביב ביותר אצל האדם צריך לבטלו כנגד אהבתו להשי"ת. וזהו ממש הענין אצל ר' עקיבא.

וכזה י"ל לגבי יעקב אבינו, שהיה לו אהבה קשורה לבנו יוסף, ולאחר כ"ב שנה בודאי נתגדלה אהבתו כבתחילה. אבל כ"ז בטל לאהבת השי"ת, ודוקא בשעה זו היה יעקב קורא ק"ש להראות שאהבת ה' היא למעלה מכל דבר.

מעשה אבות....סימן לבנים

אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו וגו' (מה-ג)

The story is told that the famous *Maggid*, R' Moshe Yitzchok of Kelm ZT"l, was once invited to speak in the town of Wasville, and when he arrived, the local rabbi complained bitterly to him that the townspeople were extremely disobedient and careless regarding religious observance. Various disputes had been brought before him, but although he excelled at reaching equitable rulings and the litigants had promised to abide by his decisions, they never kept their word.

When the community gathered in the shul on *shabbos* to hear the sermon of the famous *maggid*, R' Moshe Yitzchok walked deliberately from the back of the *beis medrash*, ascended the steps of the pulpit and abruptly stopped. The bewildered people could only look on as he appeared to be engaged in an animated conversation with an invisible being. The hand gestures and word-mouthing continued for another few moments and then the *maggid* suddenly shouted, "What do you want from me - I'm in Wasville!" Finally, he reached the top of the pulpit and was ready to begin.

Of course, after an outburst like that, the Kelmer *maggid* couldn't just launch into his prepared sermon and looking at the expressions of curiosity on the faces of the townspeople, he began to speak. "Let me explain to you what happened," he started. "When I set out to come here